

**MEHNAT MUHOFAZA QILISH BOSHQARUV TIZIMLARINI
MAXSULOT SIFATIGA TA'SIRI**

Valijonov Azizullo Akmaljon o'g'li

Andijon mashinasozlik instituti MSMSM yo'nalishi 4 –bosqich talabasi

Ilmiy rahbar: t. f. f. d. Xamdamov Baxrom Raimdjonovich

Andijon mashinasozlik instituti “MSMSM” kafedasi katta o'qituvchisi

Annotatsiya. Ushbu maqola mehnat muhofaza qilish boshqaruv tizimlarini maxsulot sifatiga ta'siri haqida ma'lumot beradi.

Kalit so'zlar. Mehnatni muhofaza qilish; boshqaruv tizimlar; mahsulot sifati.

Mehnat muhofaza qilish boshqaruv tizimlari:

Mehnat muhofaza qilish tizimlari, yoki HSE (Himoya, Salomatlik va Muhofaza), mashhur korxonalar va tashkilotlarda ishlashni muhofaza qilish uchun tanlangan usullar va protseduralardir.

Ishlab chiqarish maydonlarida, ba'zi mehnat muhofaza qilish boshqaruv tizimlari quyidagilardan iborat bo'lishi mumkin:

- Xavfsiz ish sharoitini ta'minlash, masalan, avtomatik ishlab chiqarish vositalarining ta'minlanishi

- Xavfsizlik materiallari va vositalarini taqdim etish

- Xavfsiz ish bilan bog'liq xizmat ko'rsatish

Mehnat muhofaza qilish boshqaruv tizimlarini qo'llab-quvvatlash uchun quyidagi usullarni amalga oshirishingiz mumkin:

1. Xavfsizlik siyosatlari va tartiblarini o'rnatish: Xavfsizlik siyosatlari va tartiblari tuzilganligi, xodimlarga xavfsizlik xizmatlarini taqdim etish, ma'lumotlarni maxfiy saqlash va xavfsizlikni ta'minlashning muhim tushunchalari bo'yicha xodimlarga ta'lim berishingiz kerak.

2. Xavfsizlik sohasida tekshiruvlar o'tkazish: IT-muhofazaga ko'ra risklar va uzoq muddatli bosqichli vaqtli o'zgarishlarga qarshi tadbirlarni olib borishda yordam berishi mumkin bo'lgan tekshiruvlar o'tkazish.

3. Ma'lumotlar bazasini himoya qilish: Aksariyati kompaniyalarda kritik axborotlarni saqlash maxfiyati bo'layotgan ma'lumotlar bazasi mavjud. Bu ma'lumotlarga xavfsizlikni ta'minlash uchun zarur bo'lgan korxonalar imkoniyatlari va resurslari uchun xodimlarni malakalantirish zarur.

4. Xavfsizlik tuzilmalari va dasturlarni yangilamoq: Yangi o'zgarishlar va xavfsizlik holatlari bo'yicha xodimlarni xabardor qilish kerak, ularga yangi xavfsizlik zarurligini tushunish

5. Xavfsizlik ta'limlari: Xodimlarga xavfsizlik sohasida mutaxassislar tomonidan ta'lim berish tashqi xavfsizlik yopilmalari uchun to'g'ridan-to'g'ri tadbirlar olishingiz eng muhimi bo'ladi.

Bu tavsiyalarga amal qilib, kompaniyangizda mehnat muhofaza qilish boshqaruv tizimlarini kuchaytirishingiz mumkin

Mehnat muhofaza qilish boshqaruv tizimlarini maxsulot sifatiga ta'siri

Mehnat muhofaza qilish boshqaruv tizimlari, kompaniya yoki tashkilotning

kadrlar bo'limi tomonidan faoliyat ko'rsatiladigan tizimlardir. Bu tizimlar personalni qabul qilish, o'zgartirish, kadrlar bilan boshqarish, o'quv va rivojlantirish, ish faoliyatini boshqaruvchi va boshqaruvni optimallashtirishga yordam beradi.

Maxsulot sifatiga ta'sirni oshirish uchun, mehnat muhofaza qilish boshqaruv tizimlari quyidagi asosiy vazifalarni bajaradi:

1. Yaxshi xodimlarni qabul qilish va sifatli kadrlarni ishlab chiqish: ularning progresini kuzatish orqali kompaniyaga sifatli xodimlarni jalb qilishda yordam beradi.

2. Xodimlarni rivojlantirish: Boshqaruv tizimlari xodimlarning rivojlanish yo'nalishlarini aniqlash, ularning ko'nikma va malakalarini oshirish, yangi maqbul kadrlarni tayyorlash va mehnat sifatini oshirishda muvaffaqiyatli bo'lishadi.

3. Xodimlar bilan muloqot va bog'liq bo'lgan masalalar: Xodimlar bilan muloqotni ta'minlash, ularning majburiyatlarini tushuntirish, shikoyatlarni eshitish va ularni yechishda yordam beradi. Bu, mehnat muhofaza sifatini oshirish, ishga motivatsiyani oshirish uchun juda muhimdir.

Muhofaza boshqaruv tizimlari sifatli maxsulot ishlab chiqishda o'rinli rol o'ynaydi.

Mehnat muhofaza qilish boshqaruv tizimlari tashqi faoliyatlar va tadbirlar, korxonalar va mashinalar tuzilmasining chiroyli joylarini o'rnatish va ishchi kadrlarini qo'llab-quvvatlash orqali maxsus jadvallar va tartiblarni taqdim etishi mumkin. Bu tizimlar ishlab chiqarish jarayonini natijaligi, xizmatlar va mahsulotlar sifatini oshirish, axborot tizimlarini integratsiya qilish, ish faoliyatini avtomatlashtirish va hokazo uchun samarali yo'nalishlar va qarorlar qabul qilishga yordam berishi mumkin. Bu borada, mehnat muhofaza qilish boshqaruv tizimlarining ta'siri hamda rivojlanishi katta ahamiyatga ega.

Xulosa. Mehnat muhofaza qilish boshqaruv tizimlari maxsulot sifatiga katta ta'sir qiladi. Bu tizimlar, ishchi muhofazasini ta'minlash, ish faoliyatini o'rganish va optimallashtirish, ish jarayonlarini monitoring qilish va ishchi muhofazasini ta'minlash, va boshqa ko'rsatmalarga ega bo'lishi mumkin. Bu tizimlar yordamida kompaniya maxsulot sifatini oshirishi mumkinligi yuqoriroq bo'ladi, shuningdek xizmat sifatini yaxshilashga yordam beradi.

Adabiyotlar:

1. Karnachev P.I. *Primenenie v sisteme upravleniya oxranoy truda na promyshlennom predpriyatii sistemy' menedzhmenta bezopasnosti truda i oxrany' zdorov'ya*, Nedelya nauki SPbPU: materialy' nauchnoj konferencii s mezhdunarodny'm uchastiem. Sankt-Peterburg: SanktPeterburgskij politexnicheskij universitet Petra Velikogo, 2020.

2. ISO 45001:2018 *Sistema menedzhmenta oxrany' zdorov'ya i obespecheniya bez-opasnosti truda. Trebovaniya k rukovodstvu po ix primeneniyu*. Dostup iz spravocnoy pravovoj sistemy' «Konsul'tantPlyus».